

Parlamentul
Republicii Moldova

Dal-8 nr. 239
19 iunie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (nr. 199 din 12 iunie 2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 780/2001 privind actele legislative, și expune următoarele.

1. Proiectul supus avizării a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 și art. 74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, dar și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare eliminarea unor deficiențe constatate pe parcursul aplicării Legii nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

3. Scopul elaborării proiectului supus avizării constă în excluderea condițiilor suplimentare pentru obținerea calității de expert judiciar în construcții prin modificarea Legii nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

4. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel, domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova. Textul proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, la mod general corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice. Totodată, necesită a menționa, că identitatea persoane fizice se confirmă prin acte de identitate, iar formularea propusă în

proiect la p.3, contravine Legii nr. 273 din 09.11.1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, care stabilește în art.1 alin.(1), că ”Actele de identitate din sistemul național de pașapoarte sînt: toate tipurile de pașapoarte, de buletine de identitate, permisele de ședere, documentele de călătorie ale apatrizilor (Convenția privind statutul apatrizilor din 28 septembrie 1954), ale refugiaților (Convenția cu privire la statutul refugiaților din 28 iulie 1951) și ale beneficiarilor de protecție umanitară”.

În temeiul sus expus, sugerăm autorilor reformularea propunerii legislative la art.47 alin.(1) a Legii nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, pentru a stabili norma de confirmare a statutului persoanei competente în domeniul expertizei judiciare, dar și a profilului de specializare a expertului judiciar.

5. Autorul propune abrogarea alin.(5) al art.40 care stabilește că ”sînt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin un titlu științific de doctor, doctor habilitat sau de academician în specialitatea respectivă”.

Considerăm propunerea data neconformă și lipsită de argumentare juridică, or competența persoanei care este un doctor în științe sau un academician în specialitatea respectivă, nu mai poate fi pusă la îndoială și verificată printr-un examen de calificare, fiindcă în acest caz, nu se recunoaște legalitatea și substanța de drept și de fond a sistemului științific existent în Republica Moldova stabilit într-un set întreg de acte normative¹.

Mai mult, ar fi dubioasă dar și ilegală, primirea unui examen de calificare pentru a-i oferi calitatea de expert judiciar de către o oarecare comisie (formată de exemplu, din specialiști în construcții), de la un doctor în științe sau academician în specialitatea construcțiilor. Mai ales, în condițiile în care articolul 2 al Legii nr.68/2016 în noțiunea de

---

¹ Hotărârea Guvernului RM nr.713 din 30.10.92 cu privire la aprobarea Statutului Academiei de Științe a Moldovei, Hotărârea Guvernului RM nr.436 din 20.07.93 despre Regulamentul cu privire la pregătirea cadrelor științifice, Legea Nr.557-XIV din 29.07.99 privind politica de stat în sfera cercetare-dezvoltare, Legea nr. 1070-XIV din 22.06.2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt superior și mediu de specialitate, Regulamentul provizoriu de organizare și efectuare a expertizei lucrărilor de cercetare-dezvoltare din 17.10.2000 aprobat de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, Legea nr. 1344-XV din 03.10.2002 privind informațiile științifico-tehnologice, Hotărârea Guvernului RM nr.173 din 18.02.2008 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului, Hotărârea Guvernului RM nr.199 din 13.03.2013 cu privire la aprobarea Nomenclatorului specialităților științifice, Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15.07.2004, etc.

expertiză judiciară stabilește, că ”este o activitate de cercetare științifico-practică, efectuată în cadrul procesului civil, penal sau contravențional (denumit în continuare proces judiciar) în scopul aflării adevărului prin efectuarea unor cercetări metodice cu aplicarea de cunoștințe speciale și procedee tehnico-științifice pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, corpul și psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar”. Iar neglijarea competenței științifico-practice a persoanelor cu titlurile științifice respective conferite, ar conduce și la neglijarea art.8 al Legii nr.68/2016 care în vederea respectării principiului obiectivității și plenitudinii cercetărilor statuează, că ”expertul judiciar își desfășoară activitatea în mod corect și efectuează cercetări cu privire la obiectele expertizei în baza unor aprecieri obiective, complete și sub toate aspectele, aplicând realizările moderne ale științei și tehnicii și alegând, în măsura necesară, metodele adecvate de cercetare pentru soluționarea problemelor înaintate”.

Reieșind din cele menționate, considerăm că proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar necesită a fi remis autorului pentru efectuarea unei revizii suplimentare de obiectivitate și complianță juridică.

/
Ion Creangă
Șef Direcție